

Motion till riksdagen

1988/89:U234

av Kent Carlsson (s)

Humanitära utvecklingsprojekt på Västbanken och i Gaza

Situationen för den palestinska befolkningen i de områden som står under israelisk ockupation är svår. De förhållanden som palestinerna tvingas leva under är i många avseenden inte människovärdiga och helt oförenliga med de grundläggande principer som hävdas i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

Sedan 1967 är Västbanken och Gazaremsan ockuperade av Israel. Över 1 200 militära order har utfärdats sedan ockupationens början och tillämpas som lagar. Detta innebär att militären har kontroll över allt som rör palestinernas dagliga liv, som passväg och reseförbud inom områdena, konfiskering av mark och vattenrestriktioner. Vidare utgångsförbud, upprättande av militära zoner, fängslanden och administrativt kvarhållande, domar utan rättegång, tortyr. Kollektiv bestraffning förekommer, i form av hussprängningar och stängning av universitet och skolor. Deportation från hemlandet är inte ovanligt och man kan också hamna i de fångläger där tusentals palestinier för närvarande hålls fängslade utan rättegång.

Sedan upprorets början i december 1987 har 470 palestinier dödats, tiotusentals sårats, 19 000 arresterats och 28 har blivit deporterade.

Under den tjugo år långa ockupationen har utvecklingen i hela det palestinska samhället halkat efter, på vissa områden har det avstannat helt. Detta gäller framför allt inom jordbruket, utbildningen och sjukvården.

Det palestinska jordbruket har belastats med höga skatter. Den långa ockupationstiden har medfört ett enormt tryck på jordbruket eftersom marknaden domineras av israeliska varor som dumpas i de ockuperade områdena till lägre priser. Genom konfiskation av marken har de palestinska jordbrukarna blivit av med sin jord. I stället tvingas de flesta arbeta för de judiska bosättarna eller som dagavlönad arbetskraft inne i själva Israel. Detta har medfört att mer än 120 000 palestinier pendlar dagligen mellan de ockuperade områdena och Israel. Vattenrestriktionerna för det palestinska jordbruket är ett mycket allvarligt problem. Många skördar går förlorade och brunnarna sinar.

Utbildning och skolväsende lyder under de militära order som ytterst godtyckligt tillämpas som lagar. Detta innebär att militärmyndigheten har rätt att stänga universitet och skolor utan att ange annat än "säkerhetsskäl". Sedan 1967 har de palestinska universiteten stängts över tusen gånger. Under det gångna året har all undervisning stoppats av militären. I dag står tusentals barn och ungdomar utan undervisning. De palestinska högskolorna måste i motsats till de israeliska betala både tull och skatt på all undervisningsmate-

riel inklusive litteratur. Censur råder, vilket naturligtvis försvårar undervisningen. Här behövs stödinsatser, speciellt inom teknologin vid högskolor och universitet.

Behovet av nya sjukhus och kliniker samt upprustning av de gamla är stort. Det råder brist på allt, speciellt teknisk utrustning. De israeliska myndigheterna försvårar och stoppar bidrag utifrån, allt för att den låga standarden skall bestå. Det behövs fler läkare, specialister och sjuksköterskor samt utbildning av sjukvårdspersonalen. För att inte tala om sjukhustekniker och utrustning.

Det gångna årets folkliga uppror har förändrat det palestinska samhället i grunden. Nu finns det kraft och beslutsamhet att utveckla det egna samhället. På ett tidigt stadium inleddes en bojkott av israeliska varor för att i stället utveckla den egna produktionen med sikte på självförsörjning och oberoende.

Behovet av bistånd är alltså viktigare än någonsin. Sverige skulle kunna göra stora insatser genom att aktivera sitt stöd till det palestinska folket på Västbanken och i Gaza, framför allt genom ekonomiska bidrag till humanitära och sociala utvecklingsprojekt inom jordbruk, utbildning och sjukvård.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om humanitärt bistånd på Västbanken och i Gaza.

Stockholm den 25 januari 1989

Kent Carlsson (s)